

Marija Ahačič Pollak, ambasadorka slovenske besede in glasbe

Marija Ahačič Pollak je Tržičanka za dušo in srcem. Rodila se je v glasbeni družini in tudi sama podedovala izjemen glasbeni in pevski talent. Z edinstvenim čutom za interpretacijo je najprej pričela strogo uho bratov Avsenik in pustila neizbrisen pečat v slovenski glasbi ne le kot pevka, temveč tudi kot skladateljica in avtorica besedil. Svoja prizadevanja in talente je s selitvijo v Kanado leta 1960 širila v tamkajšnji slovenski skupnosti, kjer je postala tudi ustanoviteljica in odgovorna urednica radijske postaje Glas kanadskih Slovencev pod okriljem vseslovenskega kulturnega odbora v Torontu, katerega predsednica je postala leta 1994. Lani je minilo dvajset let od ustanovitve njene deklinške vokalne skupine Plamen, ki širi slovensko pesem in besedo. Njenemu delu doma so se najprej zahvalili v Turističnem društvu Tržič, ki jo je leta 2002 sprejelo med častne člane. Domovina se ji je marca 2005 s podelitvijo reda za zasluge zahvalila za njeno vsestransko kulturno poslanstvo med rojaki in širšo skupnostjo. Decembra 2005 ji je občina Tržič podelila diplomu za promocijo države in Tržiča v svetu, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti pa ji je leta 2006 podelil Gallusovo listino. Lani so jo imenovali za častno občansko občine Tržič.

Marjanca Ambrožič Jeglič, nagrada Mirka Šubica za življenjsko delo

Konservatorica-restavratorka Gorenjskega muzeja Marjanca Ambrožič Jeglič je prejela nagrado Mirka Šubica, najvišje priznanje stroke, ki ga za življenjsko delo podeljuje Društvo restavradorjev Slovenije. Več kot tri desetletja predano in z zanosom skrbi za vse dejavnosti, povezane s konservacijo muzealij oziroma predmetov premične kulturne dediščine v Gorenjskem muzeju. Kot vodja konservatorske delavnice je vzpostavila in še zdaj vzdržuje stalne stike z muzejskimi in drugimi ustanovami po Sloveniji. Ves čas sproti, natančno in sistematično vodi dokumentacijo o opravljenih postopkih, za kar je bil po njenih navodilih za muzejske potrebe izdelan računalniški program. Med zahtevne projekte, ki so bili uspešno izpeljani predvsem po njeni zaslugi, sodijo vse spremembe, ki so jih v zadnjih 20 letih doživljali depojski prostori Gorenjskega muzeja. Nesebična, pozorna do kolegov in vselej pripravljena pomagati ter svoje strokovno znanje in izkušnje posredovati naprej, je zapisano v obrazložitvi k nagradi. Marjanca Ambrožič Jeglič je tista dobra duša Gorenjskega muzeja, ki v svoji konservatorski delavnici vdahne novo življenje številnim muzejskim predmetom, ki se jih v vsem njihovem sijaju ogledujemo na razstavah Gorenjskega muzeja.

Nejc Bečan, dirigent Velikega simfoničnega orkestra Gimnazije Kranj

Še kot dijak kranjske gimnazije je Nejc Bečan prvič dirigiral na Božičnem koncertu takrat še Revijskemu orkestru Gimnazije Kranj. V desetih letih se jih je skupaj s spomladansko različico nabralo kar dvajset. Tudi v letošnjem decembru koncert bo. Seveda tudi po zaslugi Nejca Bečana, ki je orkester vselej umetniško pripravil in ga razen enkrat vodil na vseh njegovih nastopih. Svojo glasbeno pot je Nejc Bečan začel v domačem Tržiču, kjer je obiskoval ure klarineta in saksofona. Igranje slednjega je nadgrajeval na jazz smeri SGBŠ Ljubljana, kjer je njegove prve skladateljske poskuse odkril prof. Peter Šavli. Istega leta je opravil sprejemni preizkus na ljubljanski Akademiji za glasbo, kjer je leta 2009 z odliko (summa cum laude) diplomiral iz kompozicije in glasbene teorije v razredu prof. Janija Goloba. Leta 2007 je publiko navdušil njegov koncert za saksofon in orkester »Concerned about Saxophone« v izvedbi solista Leva Pupisa, Simfoničnega orkestra AG ter maestro Geoga Pehlivaniana. Za to delo je prejel Prešernovo nagrado Univerze v Ljubljani. Leto kasneje je napisal glasbo za film Vampir z Gorjancev. Ob orkestralnih delih, skladbah za komorne sestave ter filmski in scenski glasbi tudi dirigira različnim orkestrom. Trenutno na Dunaju nadaljuje študij dirigiranja.

Irena Benedičič, učiteljica v čipkarski šoli v Železnikih

Irena Benedičič, sicer profesorica zgodovine in sociologije, štirinajst let uči v Čipkarski šoli v Železnikih. V Železnikih je čipkarstvo sicer doma od konca 19. stoletja, leta 1907 pa je tam zaživela čipkarska šola, ki jo je obiskovalo od 40 do 50 deklet. Pozneje so ženske dobile delo v tovarnah in je čipkarska šola za nekaj časa zastala. Z nekaj prekinitvami je delovala do leta 1960, znova pa je polno zaživela leta 1994. Od tedaj jo obiskuje povprečno sto otrok od prvega do devetega razreda, in sicer v matični šoli v Železnikih ter v podružnicah v Selcih in Davči. Irena Benedičič se je klekljanja učila najprej pri Miri Kejžar v Škofji Loki, nato pa na izobraževanjih priznane čipkarske šole v Idriji. Letos čipkarsko šolo obiskuje 132 učenk in učencev. Kot pove učiteljica, so zelo motivirani, k navdušenju pa pripomorejo tudi vsakoletni čipkarski dnevi (letos so bili petdeseti po vrsti), ki tudi med mladimi skrbijo za to, da tradicija ne zamre. Učenci ob čipkarskih dnevih vsakokrat sodelujejo na tekmovanju, udeležujejo pa se tudi drugih tekmovanj in na njih dobivajo priznanja. Letos pa so prejeli tudi prvo mednarodno priznanje. Na mednarodnem čipkarskem festivalu v Franciji je namreč prvo mesto dosegla Tina Mesec s čipko Zmajski most.

Janez Brojan, že pol stoletja gorski reševalec

Nekdanji alpinist in pri 65 letih še vedno aktiven gorski reševalec Janez Brojan iz Mojstrane je letošnji dobitnik najvišjega priznanja Civilne zaščite, kipca za življenjsko delo na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Gorskim reševalcem se je pridružil leta 1963, pri rosnih šestnajstih letih. V sedemdesetih letih se je priključil letalcem reševalcem, kasneje je postal tudi njihov inštruktor. Dolga leta je bil načelnik Postaje Gorske reševalne službe Mojstrana, bil je pobudnik vsakoletnega mladinskega planinskega tabora Alpe Adria Alpin, ki od leta 1988 izmenično poteka v različnih krajih Slovenije, Avstrije in Italije. Za svoje delo na področju gorskega reševanja je prejel več priznanj, med drugim je leta 1998 kot edini Slovenec doslej prejel plaketo za solidarnost Targa d'Argento, ki jo italijanski gorski reševalci podeljujejo ljudem, ki izstopajo s svojimi humanitarnimi deli. V slabih petdesetih letih je kot gorski reševalec sodeloval že v več kot 700 reševalnih akcijah. »Nad podelitvijo kipca sem bil zelo presenečen, saj sem le eden od sedemstotih gorskih reševalcev, ki si zaslužijo pozornost. Pozornost si pravzaprav zasluži predvsem služba sama, ne toliko posamezniki,« je dejal po prejemu priznanja.

Luka Dakskobler, mednarodno uspešen fotograf

Mladi fotograf iz Kranja Luka Dakskobler je trem nagradam na fotografskem natečaju Slovenia Press Photo 2011 tik pred koncem prejšnjega leta dodal tri nove nagrade na mednarodnem fotografskem natečaju Nature Images Awards 2011. Natečaj naravoslovnih in naravovarstvenih fotografij in fotografskih zgodb organizira firma Bayard Nature et Territoires, ki izdaja tudi francosko naravoslovno revijo Terre Sauvage. Dakskobler je na natečaj poslal dve naravovarstveni zgodbi in obe sta bili tudi nagrajeni. Za zgodbo o reševanju rib iz Cerkniškega jezera med presihanjem je prejel drugo nagrado v kategoriji narava in skupnosti, za zgodbo o mednarodnem projektu ohranjanja in repopulacije soške postrvi v Sloveniji (reportaža je bila objavljena tudi v Gorenjskem glasju) pa tretjo nagrado v isti kategoriji. Hkrati je prejel tudi subvencijo Club Terre Sauvage/Terre des hommes za pripravo nove reportaže za francosko naravoslovno revijo Terre Sauvage. Luka Dakskobler je samozaposlen v kulturi in se ukvarja z različnimi vrstmi fotografije, od reportažne do umetniške. Najraje fotografira naravo, kot ribiču pa je blizu tudi voda v svojih mnogoterih pojavnostih. Objavlja v različnih tiskanih medijih in je dejaven član Fotografskega društva Janez Puhar iz Kranja.

Darko Đurić, svetovni rekorder na paraolimpijskih igrah

Darko Đurić, od rojstva invalid brez nog in ene roke, rejenec pri družini Debeljak v Podbrezjah, se je letos udeležil paraolimpijskih iger v Londonu in se vrnil s sijajnimi dosežki: štirikrat je plaval v finalu, dosegel četrto, dve peti in šesto mesto ter dvakrat popravil svetovni rekord na 50 metrov delfin. Darko je star triindvajset let. Najprej je obiskoval osnovno šolo v Podbrezjah in Naklem, nato ekonomsko gimnazijo v Radovljici. Ljubitelj športa je od malega: z vrstniki je na vaškem igrišču rad igral nogomet in košarko, nekaj časa se je ukvarjal s sedečo odbojko, potem pa je »odkril« plavanje. Vpisal se je na fakulteto za šport, pozneje pa je študij opustil in se preusmeril na študij poslovnih ved. Plavanje aktivno trenira štiri leta, sistematično pa se je tega lotil leta 2010 na fakulteti za šport pod okriljem trenerja in borca za boljši položaj invalidskega športa dr. Boruta Štrumblija. Trenira tudi v Plavalnem klubu Gorenjska banka v Radovljici. Darko Đurić je borec: ne pušči, da bi mu invalidnost preveč ovirala življenje. Z uvrstitvijo na paraolimpijske igre so se mu uresničile sanje, kar pa je tam dosegel, je močno presegló njegove zastavljene cilje. Napoveduje udeležbo na olimpiadi v Rio, kjer se bo trudil poseči po medalji, še prej pa na svetovnem prvenstvu v kratkih bazenih v Kanadi.

Berta Golob, učiteljica, pisateljica

Letos poleti je osemdeseti rojstni dan praznovala upokojena učiteljica, pisateljica, pesnica, lektorica in knjižničarka iz Struževega pri Kranju Berta Golob. Po diplomi iz slavistike se je najprej kot učiteljica zaposlila na osnovni šoli v Preddvoru, v tem obdobju pa je nastala tudi njena prva knjiga, zbirka pretresljivih drobnih zgodbic o otrocih iz preddvorskoga Prehodnega mladinskega doma, z naslovom *Sovražim vas*. Kasneje je pisanje zanje postalo stalnica, čeprav je nato delala v kranjski knjižnici, bila lektorica in pedagoška svetovalka. Spomine na otroška in šolska leta ter leta poučevanja je zbrala pod naslovi *Skrinja iz babičine bale*, *Drobne zgodbe* in *Šolske razglednice*. S področja slovenskega jezika, slovnice in pravopisa je izdala več poljudnih priročnikov in učbenikov. Je avtorica knjig z zbranimi portreti slovenskih avtorjev. Sodelovala je pri izboru besedil za osnovnošolska berila ter prispevala številne spremne besede v različnih knjigah. Ob leposlovnih in strokovnih vsebinah je izdala tudi več knjižic z nabožno tematiko. Za svoje književno ustvarjanje in pedagoško delo je prejela več nagrad, med drugim Levstikovo nagrado in Trubarjevo plaketo ter Žagarjevo nagrado za pedagoško, didaktično, strokovno in mentorsko publicistično delo. Tudi kot upokojenka še vedno rada piše.

Jelko Gros, direktor Zavoda za šport RS Planica

Sredi oktobra se je vendarle zgodilo tisto, kar so ljubitelji smučarskih skokov že dolgo pričakovali. V tako imenovanem panožnem centru Planica so smučarji skakalci in njihovi številni navijači dočakali slovesno odprtje prenovljene Bloudkove skakalnice, ki se je pod težo snega zrušila pred enajstimi leti. Po letih obljub o gradnji (gradbeno dovoljenje je bilo pridobljeno leta 2006) je le še malo verjetno, da se bo prenova v kriznih časih res začela, eden tistih, ki niso vrgli puške v koruzo, pa je bil tudi Kranjčan, sicer pa direktor Zavoda za šport RS Planica Jelko Gros, ki je ves čas bedel nad pripravami za izgradnjo nordijskega centra. Kot športnik, nato pa tudi trener in športni funkcionar, se je namreč ves čas zavedal pomena Planice, tako za uspehe naših skakalcev kot drugih nordijskih smučarjev, prav tako pa ima razvoj Planice velik pomen za Zgornjesavsko dolino in turizem na tem koncu Gorenjske. Zato sta prvi dve letos prenovljeni skakalnici le uvod pri izgradnji novega panožnega centra Planica, ki bo imel poleg skakalnic različnih velikosti in letalnice tudi pokrito stezo za tek, v celoti pa naj bi bil zgrajen leta 2014. Glavnina del bo tako potekala prihodnje leto, kot pravi Jelko Gros, pa jih do končnega cilja, ko bo Planica s športniki živela vse leto, čaka še veliko dela.

Anže Kopitar, prvi Slovenec s Stanleyjevim pokalom

Zadnja hokejska sezona je bila zgodovinska tako za ameriško ekipo v ligi NHL Los Angeles Kings kot slovenski hokej, saj je moštvo osvojilo Stanleyjev pokal, prvič pa se je zmage v najmočnejši hokejski ligi na svetu veselil tudi Slovenec, Anže Kopitar. Prav 25-letni Hrudičan je veliko prispeval k uspehu moštva, ki mu ob začetku sezone niso pripisovali vloge favoritov, Anže in soigralci pa so poskrbeli, da smo tudi na Gorenjskem maja in junija vstajali sredi noči in si ogledovali polfinalne in finalne tekme letošnje lige NHL. Anže Kopitar, ki se je po slavu onstran luže junija z družino vrnil na Gorenjsko, je doma doživel pristrčen sprejem, prav tako pa so bili ljubitelji hokeja iz vse Slovenije navdušeni, ko je prvič v Slovenijo za njim pripotoval Stanleyjev pokal, ki ga je postavil na ogled tudi številnim navijačem. Anže je skupaj z bratom Gašperjem in očetom Matjažem, ki je tudi selektor slovenske hokejske reprezentance, poletni pridno treniral na Bledu. Ker se liga NHL to jesen ni začela po načrtih, pa je šel za Gašperjem v švedsko ekipo IK Mora. Novembra je po štirih letih znova zaigral za slovensko reprezentanco, Anže Kopitar pa je pred domačimi navijači v dvorani Tivoli dokazal, da je resnično pravi hokejski as.

Robert Kranjec, svetovni prvak v smučarskih poletih

Minula zima oziroma sezona 2011/2012 bo zagotovo ostala v spominu slovenskim ljubiteljem smučarskih skokov, saj je član kranjskega Triglava Robert Kranjec postal svetovni prvak v poletih, uspešno sezono pa je v domači Planici marca sklenil s skupno zmago (drugo v karieri) v svetovnem pokalu v poletih. V zgodovino smučarskih skokov se je Robert Kranjec zapisal tudi kot prvi Slovenec, ki je zmagal na domači tekmi v poletih na velikanki v Planici. Da je bil enaintridesetletni Kranjčan na dolgo sezono res odlično pripravljen, je januarja najprej dokazal z zmago na tekmi v Kulmu. Odlično mu je šlo nato na svetovnem prvenstvu v Vikersundu, kjer je poletel kar 244 metrov ter tako postavil tudi nov slovenski rekord v smučarskih poletih. Z rekordnim in drugimi odličnimi poleti je konec februarja osvojil naslov posamičnega svetovnega prvaka v poletih, hkrati z zlato medaljo v posamični konkurenci pa je domov v Kranj prinesel še bronasto odličje, ki ga je s slovensko reprezentanco osvojil na ekipni tekmi. Robert, ki je že več kot deset let član naše državne A reprezentance v smučarskih skokih, ima v svoji zbirki poleg številnih medalj in pokalov iz največjih tekmovalj tudi bronasto medaljo iz olimpijskih iger v Salt Lake Cityju.

Lojze Lah, »srce in duša« sejmov v Komendi

Konjeniški klub Komenda je leta 1995 na pobudo Lojzeta Laha, predsednika kluba in trgovca s kmetijskimi stroji, prvič organiziral na hipodromu v Komendi kmetijski sejem. Odtlej v Komendi redno prirejajo sejme dvakrat na leto – spomladi in jeseni, vedno pa je glavni organizator »srce in duša« sejma Lojze Lah. Sejem se je od prvih začetkov do danes dobro uveljavil in razvil, je največji tovrstni sejem na Gorenjskem, v slovenskem merilu pa ga lahko postavimo takoj za radgonski kmetijsko-živilski sejem. Medtem ko je prvi sejem obsegal vsega 200 kvadratnih metrov razstavne površine, je letošnji potekal na 30 tisoč kvadratnih metrih površine. Na prvem sejmu je bilo le sedem razstavljalcev, zdaj jih je na vsakem okrog petsto, med njimi domala vsi najpomembnejši domači izdelovalci in prodajalci kmetijske mehanizacije, opreme in orodja. Občutno je porasel tudi obisk, prve sejme je obiskalo le nekaj tisoč ljudi, zadnja leta vsakič redno naštejejo več kot trideset tisoč obiskovalcev. Lah je predsednik konjeniškega kluba že štiriintrideset let, pod njegovim vodstvom so pred leti povečali hipodrom oz. sejmsko razstavišče, zgradili tribuno ob hipodromu in konjeniški objekt – hleve, upravne prostore in dve dvorani. Je tudi častni občan občine Komenda in uspešen trgovec s kmetijsko mehanizacijo.

Nejc Marčič, alpinist in prejemnik zlatega cepina 2012

Izjemen uspeh je šestindvajsetletni blejski alpinist Nejc Marčič, ki že šesto leto pleza v okviru AO Radovljica, skupaj z Lukom Stražarjem dosegel lanskega septembra na odpravi Charakusa 2011, kjer sta preplezala prvenstveno smer na 6630 metrov visoki vrh K7 West, ki sta jo poimenovala Sanjači zlatih jam. Kot najmlajša od šestih nominiranih odprav za letošnje najprestižnejše priznanje v svetu alpinizma sta stroko navdušila predvsem s svojim minimalističnim pristopom, timskim duhom, strastjo, predanostjo, skromnostjo in srčnostjo. Preplezala sta šele tretjo smer v zgodovini, ki se zaključi na vrhu K7 West. Vrh sta dosegla v tridnevnem vzponu v alpskem slogu preko še nepreplezane severozahodne stene, smer pa je bila dolga več kot 1600 metrov. Za Nejca Marčiča in njegovega soplezalca je bila to šele prva odprava v Himalajo. »Ko danes pomislim na plezanje v tej smeri, se spominim prav vsakega raztežaja. Težave sva imela le s postavljanjem šotora, saj sva prvi dan po sedemnajstih urah plezanja že v temi priplezala do prve primerne police; podobno je bilo tudi naslednji dan,« se vzpona spominja Nejc, ki je skupaj z Lukom oktobra letos dosegel še en alpinistični uspeh. Preplezala sta prvenstveno smer v zahodni steni 7090 metrov visokega Janaka v nepalski Himalaji.

Janko Medja, predsednik uprave NLB

Štiridesetletni Janko Medja s Posavca je 2. oktobra začel petletni mandat predsednika uprave Nove Ljubljanske banke (NLB). Kot je dejal ob imenovanju, se dobro zaveda, da funkcijo prevzema v času, ko se je banka znašla v zelo težavnem položaju. Banki želi povrniti ugled, kot ga je nekdaj že imela. Med prednostne naloge uvršča kakovostno vodenje osnovne dejavnosti banke – to je delo s komitenti na področju depozitov in posojil, prestrukturiranje portfelja slabih terjatev, zagotavljanje kapitalske ustreznosti banke ter skrb za strokovno in etično delo in odločanje. Medja je po študiju na Ekonomski fakulteti v Ljubljani začel poklicno kariero v Gorenjski banki, nato je bil dvanajst let zaposlen v UniCredit Banki Slovenija, od tega skoraj štiri leta kot član uprave, odgovoren za poslovanje s podjetji in za investicijsko bančništvo. Ob koncu letošnjega marca se je odločil, da bo poiskal izziv zunaj skupine UniCredit. Julija je postal predsednik nadzornega sveta NLB, v začetku oktobra pa predsednik uprave. Za svoje diplomsko delo Kakovost v bančništvu je prejel priznanje Banke Slovenije. V letu 2005 je z odliko končal program MBA na IEDC Poslovni šoli Bled. Združenje Manager ga je lani izbralo za mladega managerja leta, aktivno pa sodeluje tudi z ameriško gospodarsko zbornico.

Matej Mohorič, svetovni mladinski prvak med kolesarji

Letošnja kolesarska sezona bo gorenjskim ljubiteljem kolesarstva ostala v spominu zlasti po odličnih nastopih mladega kolesarja kranjske Save Mateja Mohoriča. Odlično je kolesaril na različnih mednarodnih dirkah, prvi velik podvig pa mu je uspel na avgustovskem evropskem prvenstvu za mladince, ko je osvojil bronasto medaljo v vožnji na čas, s klubskim prijateljem Gašperjem Katrašnikom pa sta osvojila še 4. oziroma 5. mesto na cestni dirki. Takrat so jima sovaščani v Podblici skupaj s KK Sava pripravili prisrčen sprejem ter zaželeli novih uspehov tudi na septembrskem svetovnem prvenstvu. In res je Matej Mohorič s svetovnega prvenstva prišel z novima medaljama. V konkurenci najboljših mladih kolesarjev sveta je na Nizozemskem najprej osvojil srebrno odličje v dirki na čas, odlično sezono pa je nato kronal z zmago na cestni dirki, ki ga nesporno ugnal vse tekmece. Četrtošolec kranjske gimnazije, ki ga v svoje vrste že vabijo zveneči tuji kolesarski klubi, se je odločil, da prihodnje leto še ostane pri trenerju Matjažu Zevniku v kranjski Savi, v prihodnjih letih pa ima seveda cilj, da prestopi v katerega od najmočnejših kolesarskih klubov ter seveda nastopi na največjih dirkah na svetu, tudi na sloviti dirki po Franciji.

Rado Mužan (1951 – 2012), igralec, režiser, lutkar

Rado Mužan, nadarjen ljudski igralec, režiser, lutkar, organizator v Gledališču Toneta Čufarja na Jesenicah in dolga leta duša kulturnega dogajanja v rodnem Ribnem, vodja Lutkovnega gledališa Jesenice, mentor gledališke dejavnosti na OŠ dr. Josipa Plemlja Bled in v zadnjih letih srce Kulturnega društva Igralska skupina viteza Gašperja Lambergarja, je bil človek načrtov, ki jih je znal tudi uresničiti. Oder ga je privlačil že od otroških let, na njem se je razdajal – še posebej so mu bile pri srcu komedije in nasmejano občinstvo. Rad je imel lutke, naj je animiral ali režiral. V treh desetletjih je na odru Gledališča Toneta Čufarja ustvaril veliko dobrih vlog in v zadnji kot don Perlimplin v predstavi Ogenj iz Andaluzije F. G. Lorce novembra 2010 pretresljivo zablestel s talentom, navdihom in dolgoletnimi izkušnjami. V njegovem igralsko-režijskem opusu so pomembni tudi trije gradovi, grad Kamen v dolini Dragi, Blejski grad in Radovljiška graščina. Iz priložnostnih nastopov na Kamnu, kjer je prevzel lik viteza Gašperja Lambergarja, je zrasla Igralska skupina Gašperja Lambergarja, v kateri izraznost temelji na gibu, borilnih veščinah, plesu in srednjeveških običajih. Mužanove, z žarom narejene predstave so zrasle na osnovi ljudske motivike, med njimi Kralj Matjaž in Alenčica, Miklova Zala, Povodni mož in Zvon želja in improvizacije na Linhartovega Matička.

Dr. Janez Peklenik, častni občan MO Kranj

Starosta znanstvenikov s področja strojništva v Sloveniji dr. Janez Peklenik se je rodil 11. junija 1926 v Tržiču. Že domače obrtniško okolje mu je vzbujalo zanimanje za strojništvo. V šoli je dobro napredoval, vendar pa je zaradi vojne leta 1941 prekinil z izobraževanjem in se izučil za orodjarja v tovarni Luftfahrtgeratewerk v Kranju, iz katere se je kasneje razvila Iskra. V povojnih letih je dopolnil zamujeno izobrazbo in opravil maturo, po študiju strojništva na ljubljanski univerzi pa je sodeloval v raziskovalnih ustanovah in doktoriral na področju fizikalnih osnov brušenja. Kot pravi sam, so k uspehu njegovega dela vplivale tudi izkušnje, ki jih je dobil v Kranju, saj je tudi na podlagi tega znanja dosegel vrhunske znanstvene uspehe. Zanje je dobil številna priznanja tako doma kot v svetu, o svojem delu pa je objavil več kot trideset vrhunskih znanstvenih del s področja proizvodnih tehnologij, tehniških površin, strukturiranja in krmiljenja proizvodnih sistemov. Dr. Janez Peklenik je avtor petnajstih patentov v Sloveniji, ZDA, Veliki Britaniji in Nemčiji. Ob svojem delu je vzgojil več kot dvesto diplomiranih inženirjev, magistrrov in doktorjev, bil pa je tudi član uredniških odborov znanstvenih revij. Ustanovil je tudi CIRP – Journal of Manufacturing Systems, kjer je bil glavni urednik.

Božo Pogačar, nagrajenec za življenjsko delo na področju socialnega varstva

Božo Pogačar je kar štiriindvajset let vodil Center za socialno delo Jesenice. Lani se je upokojil, nato pa mu je ministrtvo za delo, družino in socialne zadeve podelilo nagrado za življenjsko delo na področju socialnega varstva. V skoraj četrto stoletje, kar je vodil jeseniški center, je bil nenehno aktiven na različnih področjih, vedno s polno glavo in pisalno mizo projektov, vedno pripravljen narediti nekaj več za ljudi v stiski, od beguncev v času vojne na območju bivše Jugoslavije do ljudi v socialni in duševni stiski ter starejših. Zelo dejaven je bil pri spodbujanju sodelovanja z nevladnimi organizacijami in društvi, sodeloval je pri ustanovitvi varne hiše in materskega doma na Gorenjskem, na Jesenicah so bili eni prvih, ki so uvedli pomoč na domu za starejše in invalidne osebe ... Kot strokovnjak je bil dejaven tudi pri ustanovitvi in delu v komisijah in odborih Socialne zbornice Slovenije in Skupnosti centrov za socialno delo. Nekaj projektov – kljub upokojitvi – še vedno želi uresničiti. Med njimi je odprtje enote zavoda Hrastovec na Gorenjskem in svetovalnega centra za otroke, mladostnike in starše. »Iskreno upam, da recesija ne bo 'požrla' vseh teh nujno potrebnih projektov,« pravi.

Marjan Pogačnik, direktor in solastnik družbe Iskra Mehanizmi Lipnica

Dr. Marjan Pogačnik je leta 1998 doktoriral na ljubljanski strojni fakulteti z disertacijo Stružilno frezanje in optimiranje parametrov za doseg kvalitete površine oziroma proizvodnega menedžmenta. Sedem let kasneje ga je poklicna pot pripeljala v lipniško družbo Iskra Mehanizmi, danes je 59-odstotni lastnik te družbe, ki zaposluje približno petsto sodelavcev. Po hudih težavah, ko je družba visela na nitki, zadnja leta posluje veliko bolje. V času svetovne gospodarske krize številni menedžerji obupujejo in ne vidijo izhoda iz težkih situacij, Pogačnik pa je s svojo ekipo stavil na inovativnost. Kot razvojni dobavitelj v avtomobilski industriji sodelujejo z najbolj prestižnimi znamkami, za njih so razvili radarski tempomat in modul za krmiljenje prednjih luči. Kljub krizi naročila rastejo, saj jih avtomobilski proizvajalci vgrajujejo tudi v avtomobile srednjega razreda. Tudi na področju depilatorjev so s številnimi inovativnimi pristopi vedno v vrhu. Če so konec leta 2008 v Iskri Mehanizmi poslovno dihali na škrge, saj je prodaja v nekdanjih tednih padla za štirideset odstotkov, se v drugem valu krize to zaradi razvoja ne more zgoditi. Letošnja prodaja bo višja za približno 12 odstotkov, zaposlenih je od začetka krize za tretjino več, investicije se krepijo.

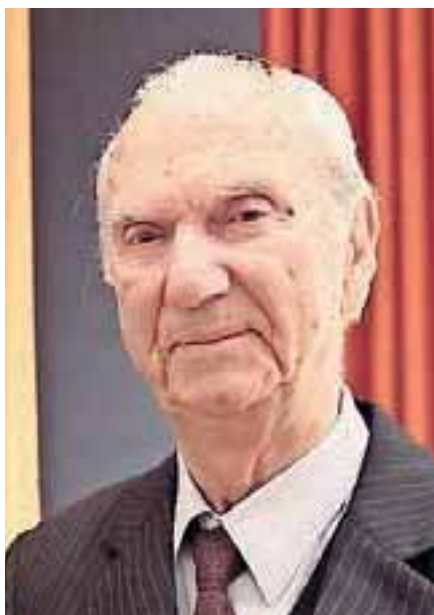
Nina Rakovec, dramska in filmska igralka

Pri rosnih štiriindvajsetih ima za seboj že skoraj deset let igralskih izkušenj. Pravi gledališki oder je spoznavała z vlogo v predstavi Blazno resno zadeti v domačem Prešernovem gledališču (2004). Kasneje se je vpisala na AGRFT v Ljubljani. Kot igralka je bila uspešna že v študentskih letih, saj je za vloge v diplomskih gledaliških produkcijah Bolezen mladosti Ferdinanda Brucknerja in Sofoklove Antigone prejela študentsko Prešernovo nagrado. Po končani akademiji se je zaposlila v ansamblu SLG Celje, kjer je že prvo leto za svoje igralske dosežke prejela Večerovo nagrado, za uspešno sezono pa je sledilo še stanovsko priznanje Zveze dramskih umetnikov Slovenije. Nina Rakovec je že zgodaj vstopila tudi v svet filma, zaigrala v več slovenskih filmih, širšo prepoznavnost pa ji je prinesel film Nejca Gazvode Izlet. Na prejšnjem Festivalu slovenskega filma je prejela vesno za najboljšo glavno vlogo v tem filmu in Stopovo nagrado za igralske dosežke v preteklem letu. Njena nedvomno doslej največja nagrada pa je prav tako za najboljšo žensko vlogo v filmu Izlet na 43. filmskem festivalu v Nashvillu. Ta čas je sredi dela za film z naslovom Dvojina prav tako režiserja Nejca Gazvode. Nina Rakovec je nedvomno ena najbolj obetavnih igralk svoje generacije, kar dokazuje tako v filmu kot na gledališkem odru.

Janez Ramoveš, pesnik, dobitnik Jenkove nagrade

Jenkova nagrada je ena najuglednejših slovenskih literarnih nagrad, ki jo Društvo slovenskih pisateljev podeljuje za najboljšo pesniško zbirko zadnjih dveh let. Je stanovska, nagrada pesnikov pesniku. Letos jo je prejel Janez Ramoveš za posebno in brezkompromisno poezijo, zbrano v zbirki Skuz okn strejlam kurente. Njegova sedma pesniška zbirka v več kot dvajsetih letih ustvarjanja, večino jih je napisal v pristnem narečju Poljanske doline oziroma Suše, od koder je doma, je izšla letos maja pri Cankarjevi založbi. V utemeljitev nagrade je žirija med drugim zapisala, da pesnik v zbirki razdira, razkrajja in sprevrča varno podobo sveta, namesto nje pa slika demone morda svoje lastne domišljije, morda svoje doline, morda njene resnične zgodbe in da v njegovih pesmih ne plapola kri, temveč tesnoba. Ugotavlja tudi, da Ramoveševa zbirka na prvi pogled nima nič skupnega s sodobno slovensko poezijo, a prav ta njena tujost in odmaknjenost ponujata prepričljiv odgovor na vprašanje, o čem pesniti. V svoji poeziji pa tudi na avtentičen način odslikava Poljansko dolino in njene ljudi. Ramoveš je bil v letih 1987-89 soustvarjalec in član družbenokritične skupine Ne bom oprala teh krvavih madežev. Njegova poezija dodatno dimenzijo dobiva v pevskih uglasbitvah njegove žene Uršule Ramoveš in Fantov z Jazbecove grape.

Prof. dr. Ludvik Ravnik, častni občan občine Bled

Med častne občane na Bledu se je letos vpisal tudi priznani urolog in kirurg ter velik športnik in humanist prof. dr. Ludvik Ravnik. »Ko sem prejel županovo pismo, da sem predlagan za častnega občana, sem bil tako presenečen, da še sebi nisem mogel verjeti,« je ob sprejemu priznanja skromno dejal Ludvik Ravnik. Letos je praznoval tudi osebni jubilej, saj je avgusta dopolnil 90 let. Rodil se je kot peti izmed šestih fantov v železničarski družini v Soteski pri Nomenju. Po maturi na kranjski gimnaziji so ga kot bolničarja prisilno mobilizirali v nemško vojsko, kjer ga je zaradi javne podpore odporniškemu gibanju v Jugoslaviji rešila njegova plemenitost in predanost ranjencem. Ker ni bilo denarja za študij medicine, je po osvoboditvi kot navdušen športnik najprej dokončal srednjo šolo za fizikulturo in se zaposlil kot učitelj telovadbe. Tako se je lahko vpisal na medicinsko fakulteto ter se pri tridesetih letih prebil do zastavljenega cilja in postal zdravnik. Že leta 1948 se je kot igralec košarke pridružil ljubljanski Olimpiji, ki ji je četrto stoletja ostal zvest kot športni zdravnik, najprej košarkarjev, nato nogometašev in na koncu še hokejistov. V tej vlogi je sodeloval kar na petih olimpijskih igrah. Pisal je tudi zgodovino slovenske urologije, ki jo je 15 let predaval na medicinski fakulteti v Ljubljani, prej pa je sedemnajst let vodil Urološko kliniko v Ljubljani.

Franc Ravnikar, dolgoletni ravnatelj VIZ Fran Milčinski Smednik

Franc Ravnikar je v Smednik iz Vač prišel leta 1967. Na Gorenjsko ga je pripeljala služba, saj je po končanem šolanju dobil delo v Vzgojno izobraževalnem zavodu Frana Milčinskega Smednik v Valburgi, kjer je ostal vse do upokojitve poleti 2011. V zavodu je delal 43 let in 10 mesecev. Sprva je bil vzgojitelj, nekaj mesecev kasneje je v interni zavodski šoli začel poučevati slovenščino, nato pa po sedmih letih najprej nastopil funkcijo vršilca dolžnosti ravnatelja, nato pa še ravnatelja, ki jo je opravljal do upokojitve. Za njim je več kot štirideset let uspešnega dela z otroki s čustvenimi in vedenjskimi težavami. V tem času je dal velik pečat tako zavodu kot kraju. V letih njegovega delovanja je bilo v zavodu okrog 1500 otrok. Njegovo delo je bilo opaženo in prejel je kar nekaj priznanj. Zelo je ponosen na to, da je leta 2009 prejel naziv častnega občana občine Medvode. Ima vrsto krajevnih priznanj, pa tudi strokovni: plaketo Frana Milčinskega in plaketo Antona Skale, ki je najvišje strokovno priznanje. »So mi dragi, čeprav mi je zelo všeč tudi to, da je institucija, ki sem jo vodil vrsto let, dobila toliko različnih priznanj. Največ pa mi pomeni, da me je okolje, ki ni moje matično, sprejelo za svojega,« je povedal Franc Ravnikar.

Miha Rebolj, podžupan in reševalec jeseniškega hokeja

Zadnja sezona je bila za najpopularnejši jeseniški šport nekaj posebnega. Pa ne zaradi uspehov, ki bi jih igralci in njihovi zvesti navijači doživljali na ledu in ob njem, temveč zato, ker so bili dolgovi v članskem moštvu Acroni Jesenice tako veliki, da jih nihče ni obvladoval, posledica tega pa je bila najprej odpoved sodelovanja ekipe v razširjeni avstrijski hokejski ligi EBEL, nato pa še sodelovanja v ligi INL. Avgusta so 33-kratni državni hokejski prvaki dokončno ostali tudi brez vodstva kluba, čeprav so igralci na turnirju Rudija Hitija na Bledu dokazali, da se še vedno lahko kosajo z nasprotniki in imajo veliko željo po novih zmagah. Igralci so začeli po vrsti iskati nove klube, kjer večina tudi že nastopajo, v kisllo jeseniško hokejsko stvarnost pa je ugriznil 35-letni predsednik HK mladi Jesenice Miha Rebolj. Kot nekdanji hokejist in odlični branilec slovenske reprezentance ter hkrati jeseniški podžupan je vendarle sestavil člansko moštvo, ki jeseniški hokej zastopa vsaj v državnem prvenstvu, mladi Jeseničani pa igrajo v ligi Erste Bank Young Star. Jeseniške ekipe, ne le hokejske, pa imajo trenutno velike težave, saj morajo zaradi obnove domače dvorane Podmežakla trenirati in igrati na Bledu in Kranju.

Mirko Rimahazi, kmet

Repečnikova kmetija v Spodnjih Gorjah ima dolgo tradicijo, bila je ena prvih v vasi, a v svoji bogati zgodovini je bila že tudi na robu propada in v najemu. Ko je Mirko skupaj z ženo Natašo leta 1985 prevzel gospodarske vajeti v svoje roke, je začel iz nič – z eno kravo in brez strojev. Osem let kasneje sta pustila službo in se posvetila kmetiji, ki sta jo usmerila v prirejo mleka. Zdaj na kmetiji obdelujejo šest hektarjev lastnih in petinšestdeset hektarjev najetih zemljišč, redijo devdeset črno-belih krav molznic in še približno toliko mlade živine. Na leto lahko glede na kvoto namolzejo 750 tisoč litrov mleka, torej nekaj več dva tisoč litrov na dan. Živino imajo v petih hlevih in pomožnih objektih, teleta so v iglujih – na pol na prostem, vsak s svojo hiško. Vsi hlevi so odprtega tipa. Predlani so prešli na robotsko molžo. Robot je v pripravljenosti dan in noč. Ko krave začutijo, da imajo polno vime mleka, gredo same v molzišče. Robot vsako kravo prepozna (identificira), ji očisti seske in natakne molzno enoto, jo pomolze, pri tem pa si zapomni veliko podatkov – od količine do vsebnosti maščobe in beljakovin v mleku. Fizičnega dela z natikanjem molzne enote na seske resda ni več, vendar je zelo pomembno, da nekdo molžo nadzira, sproti pregleduje podatke in na podlagi teh tudi ukrepa.

Peter Rozman, inovativni mladi kmet

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Zveza slovenske podeželske mladine sta letos za inovativnega mladega kmeta razglasili Petra Rozmana iz Stražišča pri Kranju, ki pri delu na kmetiji veliko razmišlja tudi o tem, kako bi poenostavil delo in znižal stroške. Največ njegovih inovacij je s področja gozdarstva in predelave lesa. Izdelal je povezovalnik drv in traktorski viličar s podpornimi kolesi ter izboljšal cepilec drv. Povezovalnik drv omogoča lažje in hitrejšo razžaganje drv na različne dolžine, prednost traktorskega viličarja s podpornimi kolesi pa je v tem, da zagotavlja varno delo z manjšimi traktorji tudi na zahtevnejših terenih. Na podlagi dolgoletnih izkušenj in lastnega znanja je izdelal tudi cepilec drv, v katerega je vgradil nekatere izboljšave: cepilna miza na tlačnih ležajih omogoča poljubno obračanje drv, cilinder pa dve hitrosti cepljenja drv. Vedno razvija nove izboljšave, med drugim načrtuje tudi izdelavo aplikatorja silirnih bakterij že ob pobiranju krme z nakladalko, s čimer bi izboljšal kakovost travne silaže ter s tem tudi kondicijo in zdravje živali. Peter je odraščal na kmetiji starih staršev in je še kot zelo mlad prevzel gospodarske vajeti v svoje roke. Kmetija obsega trinajst hektarjev kmetijskih zemljišč in dvajset hektarjev gozda. Osnovne dejavnosti so poljedelstvo, govedoreja in gozdarstvo.

Dr. Marija Stanonik, dobitnica Štrekljeve nagrade

Štrekljevo nagrado, ki jo občina Komen namenja za življenjsko delo ali izjemne dosežke na področju zbiranja in ohranjanja slovenskega ljudskega blaga v besedi in pesmi, je letos prejela literarna zgodovinarica, etnologinja in redna profesorica za slovensko književnost dr. Marija Stanonik. Stanonikova, po rodu iz Žirov, je bila v svojem dolgoletnem znanstvenem delovanju nosilka več raziskovalnih projektov, trenutno pa vodi projekt *Slovenski pregovori kot kulturna dediščina* in je nosilka inštitutskega raziskovalnega programa Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks. Njena bibliografija obsega več kot tisoč enot, od tega je dvajset znanstvenih in šest strokovnih monografij, sledijo številni izvorni in pregledni znanstveni članki. Bogat opus dr. Marije Stanonik kaže na njeno sistematično prizadevanje, da bi slovstvena folkloristika bila deležna primerne vrednotenja in bi kot taka dobila ustrezno mesto tako v znanstveni, strokovni kakor širši kulturni zavesti. Od leta 1974 je zaposlena na Inštitutu za slovensko narodopisje ZRC SAZU v Ljubljani, leta 1994 je bila izvoljena v znanstveno svetnico, naslednje leto pa je kot izredna profesorica začela predavati slovstveno folkloro na Filozofski Fakulteti v Ljubljani in na Filozofski fakulteti v Mariboru. Leta 2008 je bila izvoljena v redno profesorico.

Igor Štebe, podjetnik

Družinsko podjetje Štebe iz Žej pri Komendi je letos praznovalo šestdesetletnico tesarske dejavnosti. Začetki segajo v leto 1952, ko je tedanji gospodar Franc začel samostojno obrtniško pot. Izdeloval je ostrešja, kocke za tlakovanje, lesene barake, lesene mline ... Številni slovenski kmetje so si ga zapomnili predvsem po okroglih lesenih silosih. Že kmalu na začetku obrtniške poti je začel delati tudi za potrebe Cerkve, obnavljal in postavljal je nova ostrešja na cerkvah in cerkvenih zvonikih, kar je bilo v tistih časih še zelo tvegano početje. Ko se je po petintridesetih letih obrti upokojil, naj bi družinsko tradicijo nadaljeval sin Franc, ki pa se je žal tragično ponesrečil. V takšnih okoliščinah je obrt pred petindvajsetimi leti prevzel najmlajši sin Igor, ki delo nadaljuje z enako vnamo kot oče. Postavil je novo proizvodno halo, kupil zmogljivejši »gater« in med prvimi začel uporabljati računalniški program za pomoč pri izdelavi strešnih konstrukcij. Pred desetimi leti je nabavil CNC linijo za obdelavo lesenih konstrukcij, ki jim je odprla nove proizvodne možnosti. Nekaj so jih že izkoristili, številne ostajajo še za prihodnost. Izdelujejo in montirajo ostrešja, brunarice, garažne nadstreške, lesene masivne hiše in hiše iz lepljenega lesa ... Zaposlujejo dvajset delavcev in na leto obdelajo do sedem tisoč kubičnih metrov lesa.

Dr. France Štukl, prejemnik Aškerčeve nagrade

Aškerčevo nagrado za življenjsko delo, ki jo od leta 2002 podeljuje Arhivsko društvo Slovenije, je letos prejel Škofjeločan dr. France Štukl za izjemen prispevek k razvoju slovenske arhivistike na področju zbiranja, varovanja in ohranjanja arhivske dediščine, posredovanja le-te javnosti, strokovnega izobraževanja ter večletno zaslužno delo v Arhivskem društvu Slovenije. Dr. France Štukl je svojo celotno poklicno pot namenil zbiranju, urejanju in objavljanju arhivskega gradiva. V času službovanja v Zgodovinskem arhivu Ljubljana je bil dvajset let edini arhivist, ki je skrbel za varovanje, ohranjanje in popularizacijo bogate arhivske dediščine na škofjeloškem območju, nato pa vodja oddelka in pozneje samostojne enote Zgodovinskega arhiva Ljubljana v Škofji Loki. Postavil je temelje za kasnejše evidentiranje arhivskega gradiva freisinških gospostev na slovenskih tleh, vrsto let je bil član komisije za strokovne izpite in tajnik Arhivskega društva Slovenije. Njegova bibliografija obsega sedem samostojnih knjižnih monografij ter več kot 170 drugih bibliografskih enot. Lani je izšla knjiga Po poti kulturne dediščine in v njemu lastnem duhovitem tonu pravi: »Nekaj gradiva imam še »namočenega«. Razmišljam, da bi napisal osebne spomine o nekaterih znanih Ločanih, ki jih ni več, jaz pa sem jih še poznal.«

Mito Trefalt, voditelj in urednik, prejemnik viktoria za življenjsko delo

Več kot petdeset let je že minilo, odkar je kot takratni mladenič Mito Trefalt opravil prvi radijski prenos z državnega prvenstva v namiznem tenisu. Vse od takrat je poklicno življenje posvetil športnemu komentiranju, zabavnim in rekreativnim oddajam, zahtevnemu urednikovanju razvedrilnega programa na TV Slovenija, pa tudi dobrodelnemu delu. Številni ga poznajo po Brazdah vzdržljivosti oz. kaveljcih in koreninah, pa po Janezu Košniku in njegovi gostilni, s katero je gostoval že po vsej Sloveniji. Pred 73 leti se je rodil na Primoskem, zadnjih štirideset let pa živi v vasi Dvorje v občini Cerklje. Letos je za svoje bogato dolgoletno delo, ki je pustilo pečat pri številnih generacijah, prejel najvišje priznanje – žlahtnega viktoria za življenjsko delo. »Od ljudi še vedno pogosto slišim, da je škoda, ker me ne morejo več gledati po televiziji. In veliko raje slišim to, kot pa komentarije, ki bi kazali, da so me ljudje naveličani in siti. Dvajset let se že ne pojavljam več redno po televiziji, a iz pogledov ljudi vidim, da niso pozabili mojega dela in oddaj, ki smo jih praktično delali skupaj, saj so se gledalci našli v njih. Iz teh pogledov veje veliko priznanje in to mi od vsega največ pomeni,« nam je povedal ob prejemu priznanja.

France Urbanija, »triglavski župnik«

»Triglavski župnik« France Urbanija je septembra letos dopolnil sedemdeset let. Rojen je bil v Škrjančevem pri Radomljah, v duhovnika je bil posvečen leta 1968, kot kaplan je najprej pomagal v ljubljanski stolnici in v Šmarju-Sapu, nato je delal kot kaplan v Šentvidu, zatem pa kot župnik enajst let v Črnomlju. Leta 1983 je prišel na Dovje, kjer si je s svojim delom pridobil naziv Aljaževga naslednika. Med njegovimi odmevnejšimi projekti je bila vnovična postavitve Aljaževe kapele na Kredarici, postavitve številnih križev po vrhovih in obnove cerkvenih objektov, zbral in uredil je Aljaževo zbirko, bil je pobudnik ponovne izdaje Triglavskih pravljic, postavitve kipa Jakoba Aljažu ob stoletnici njegovega prihoda na Dovje, Aljaževih dni ... Leta 2009 je bil premeščen na Planino pod Golico, v župnijo Sveti križ. Kljub temu pa še naprej ostaja zvest Triglavu, saj je še naprej zadolžen za bogoslužje na Kredarici in v Vratih, maše pa opravlja tudi po drugih vrhovih gora, kamor ga povabijo. Z gorami pa ostaja povezan tudi na Planini pod Golico. Na Golico gre velikokrat, večkrat pozimi kot poleti, vselej pa vzame s seboj fotoaparata, saj njegova ljubezen do fotografiranja sega še v čas osnovne šole. Je tudi član Fotokluba Jesenice in doslej je pripravil kar nekaj fotografskih razstav, za fotografije pa je bil tudi nagrajen.

Matic Zorman, fotograf

Matic Zorman, petindvajsetletni fotograf iz Cerkelj, sodelavec Gorenjskega glasa, je znan po fotografijah, ki predstavljajo zgodbe ljudi, večinoma odrinjenih na rob družbe, ali pa gre za žrtve vojnih žarišč. Letos je zmagal na natečaju Slovenia Press Photo 2012 za najboljšo fotoreportazo, ki jo je naredil v begunskih taboriščih v Gazi, kamor se je ob koncu leta vrnil že četrtič. Zormanove fotografije so pretresljive in dramatične, pa vendar osvobodene nepotrebne dramatičnosti. Iskreno in čisto zajamejo trenutke, ki ga razpotegnejo v čas, in sicer v čas, ki je potreben za to, da pred nas stopijo zgodbe s samih fotografij. Motivi njegovih fotografij na pristen, odprt način ujamejo kruto realnost tamkajšnje situacije. Vse te krizne razmere in pretresljive osebne zgodbe so se dotaknile tudi njega. »Moj namen je s fotografijami predramiti Slovence iz nekakšne otopelosti in brezbriznosti do dogajanja po svetu. Vso to dogajanje ni nekje daleč stran, je tukaj, pred našimi vrati in je mnogo bolj povezano z nami, kot se tega pravzaprav zavedamo.« Dobra fotografija pove več kot tisoč besed. Fotografije Matice Zormanove so tako dobre, da dodatnih besed ne potrebujejo, saj same po sebi govorijo raznovrstne zgodbe od vsepovsod. Na nas je, da na fotografijah te zgodbe začutimo, se jih zavemo ter se na njih tudi odgovorno odzovemo.

Grega Žemlja, najboljši slovenski igravec tenisa

Za zgodovinski uspeh slovenskega tenisa je sredi oktobra poskrbel teniški igravec Grega Žemlja iz Žirovnice, saj se je kot prvi Slovenec uvrstil v finale ATP turnirja. Član Teniškega kluba Triglav iz Kranja in varovanec trenerja Žige Janškoveca se je namreč na Dunaju v finale turnirja Erste Bank z nagradnim skladdom 550 tisoč evrov prebil prek kvalifikacij, bil v četrtfinalu boljši od dvajsetega igralca sveta Tommyja Haasa ter pravi podvig z nepopustljivo igro naredil v polfinalu, ko je premagal devetega igralca sveta, Srba Janka Tipsarevića. Pogumno se je nato v finalu zoperstavil tudi osmemu igralcu sveta, odličnemu Argentincu Juanu Martinu del Potru, ki pa je Grega vendarle premagal. Tudi drugo mesto na turnirju je zgodovinska uvrstitev tako za Grega Žemljo kot slovenski tenis, saj do sedaj kaj takega ni uspelo še nobenemu od slovenskih igralcev. Podvig na turnirju na Dunaju pa ni bil naključje, saj 26-letni Grega Žemlja že nekaj let sodi med naše najboljše igralce tenisa, letos pa se je med drugim uvrstil tudi v tretji krog odprtega prvenstva ZDA. Vsi rezultati skupaj so pomenili, da je bilo njegovo ime po uspehu v avstrijski prestolnici zapisano na 50. mesto svetovne jakostne lestvice, v domači Žirovnici pa so mu ob imenitni uvrstitvi pripravili pristrčen sprejem.

Jana in Milan Jančič, oskrbnika Koče na Dobrči, najbolj prijazne planinske koče v Sloveniji

Štiriinštiridesetletna Jana in njen leto dni mlajši mož Milan Jančič iz Tržiške Bistrice sta že peto leto oskrbnika planinske Koče na Dobrči, ki je bila v eni od letošnjih akcij, v kateri je sodelovala tudi Planinska zveza Slovenije, izglasovana za najbolj prijazno planinsko kočo pri nas. Za življenje na 1478 metrih visoko, kjer preživita skoraj polovico leta, sta se skupaj z zdaj trinajstletnim sinom Domnom odločila leta 2008, ko sta oba še hodila v službo. Kočo sta najela od Planinskega društva Tržič, ko pa sta zaradi težkih gospodarskih razmer delo v dolini izgubila, sta se Koči na Dobrči posvetila v celoti. Uredila sta jo tako, kot bi bila njihov dom, zato se planinci, ki radi rečejo, da ima Koča na Dobrči dušo, tam gori še posebej dobro počutje. Tudi zaradi okusne hrane, saj je Janina kuhinja znana že daleč naokoli. Jota, ričet in pasulj že dolgo niso edine jedi na njihovem planinskem jedilniku, saj se obiskovalci radi posladkajo tudi z njihovim jabolčnim zavitkom, štruklji, pa vampi, po katerih so znani, in drugimi dobrotami. Koča na Dobrči pa slovi tudi po svojem balkonu, polnem bujno cvetočih rož, ki so ga planinci poimenovali kar najlepši balkon na Gorenjskem.

Iztok Čop in Luka Špik, veslača

Letošnje poletne olimpijske igre v Londonu so bile nekaj posebnega tudi za naša najboljša veslača vseh časov. Čeprav sta oba člana Veslaškega kluba Bled že imela v svojih zbirkah odličja z največjih tekmovanj, tudi zlati olimpijski medalji, sta si želela, da prav v Londonu znova skupaj dokažeta, da sta med najboljšimi na svetu. In jima je uspelo. V dvojnem dvojcu sta osvojila bronasto odličje, ki je bilo še več vredno tudi zato, ker je bila za štiridesetletnega Iztoka Čopa to zadnja velika tekma, saj je z letošnjo sezono zaključil svojo bogato športno kariero. V njej je poleg štirih olimpijskih medalj, zlate leta 2000 v dvojnem dvojcu v Sydneyju z Luko Špikom, srebrne v Atenah leta 2004 prav tako z Luko Špikom in dveh bronastih (v Barceloni leta 1992 z Denisom Žvegljem in bronaste letošnje z Luko Špikom) osvojil še dvanajst medalj (med njimi štiri zlate) na svetovnih prvenstvih. Iztok je bil tudi zmagovalc skupnega seštevka tekem svetovnega pokala leta 1997, na tekmah svetovnega pokala je kar štiriinštridesetkrat stal na odru za zmagovalce. Največkrat sta se uspehov veselila z Luko Špikom, ki je pri triinštridesetih letih prevzel mesto prvega moža naše veslaške reprezentance, ki jo že vrsto let vodi selektor in glavni trener Miloš Janša.

Barba Štemberger Zupan in Niko Zupan, mojstra umetniške keramike

Zakonca Barba Štemberger Zupan in Niko Zupan sta dva izmed redkih slovenskih ustvarjalcev umetniške keramike, ki so priznani tudi v svetu. Ob umetniških delih svojo prepoznavnost gradita tudi z organizacijo vsakoletnih simpozijev umetniške keramike V-ogljje. Letos sta doma v Vogljah tako že sedmič gostila ducat vrhunskih umetnikov iz različnih delov sveta. Simpozij je bil sprejet v prestižno Mednarodno akademijo keramike (International Academy of Ceramics), ki je bila ustanovljena leta 1952 v Ženevi v Švici in je vodilna svetovna organizacija, ki zastopa interese keramikov po vsem svetu. Članstvo v Akademiji predstavljajo posamezni oblikovalci, ki jih podpirajo pisci in kritiki, kustosi muzejev in galerij ter zasebni zbiralci. V sodelovanju z občino Šenčur skrbita za edinstveno umetniško zbirko keramike. V tamkajšnjem muzeju vsako jesen predstavita dela, nastala na simpoziju, ki kasneje postanejo tudi del stalne zbirke. Pogosto sta tudi sama vabljeni na podobne simpozije po svetu. Mojstra umetniške keramike Barba in Niko sta tudi zelo odprta človeka in izvrstna pedagoga, zato svoje znanje brez zadržkov predajata naprej.